

Half Zwart

SALLY GREEN

HALF
ZWART

Vertaald door Lia Belt

full moon

Voor mijn moeder

© 2014 Sally Green

All rights reserved

Oorspronkelijke titel *Half Bad*

Oorspronkelijk uitgegeven bij Penguin Books Ltd

Nederlandse vertaling © 2014 Lia Belt en Moon, Amsterdam

Omslagontwerp Tim Green/Faceout Studio

Ontwerp Nederlandse uitgave Peter de Lange

Omslagbeeld © Tanya Constantine/Blend Images/Getty Images &

© WIN-Initiative/Getty Images

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 488 1953 9

NUR 334/284

www.uitgeverijmoon.nl

Moon is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

Dit boek is ook leverbaar als e-book

ISBN 978 90 488 1954 6

'Er is geen goed of slecht, maar het denken maakt het ervan.'

-William Shakespeare, *Hamlet*

DEEL EEN

DE TRUC

De truc

Twee jongens zitten dicht tegen elkaar tussen de hoge leuning van een oude stoel. Jij bent de jongen links.

De andere jongen voelt warm aan, zo dichtbij, en hij verplaatst in een soort slow motion zijn blik van de televisie naar jou.

‘Vind je het leuk?’ vraagt hij.

Je knikt. Hij legt zijn arm om je heen en kijkt weer naar de tv.

Naderhand willen jullie uitproberen wat jullie in de film hebben gezien. Jullie pikken de grote doos lucifers uit de keukenla en rennen ermee naar het bos.

Jij gaat eerst. Je steekt de lucifer aan, houdt hem tussen duim en wijsvinger en laat hem helemaal opbranden, totdat hij vanzelf uitgaat. Je brandt je vingers, maar je houdt de verkoelde lucifer wel vast.

De truc lukt.

De andere jongen probeert het ook, alleen lukt het hem niet. Hij laat de lucifer vallen.

Dan word je wakker en weet je weer waar je bent.

De kooi

De truc is dat je er niet mee moet zitten. Je moet niet zitten met de pijn, je moet nergens mee zitten.

De truc om er niet mee te zitten, dat is de sleutel; het is de enige truc die je in huis hebt. Alleen heb je geen huis. Je woont in een kooi náást een huisje, omringd door een heleboel heuvels en bomen en lucht.

Het is een kooi met één truc.

Opdrukken

De routine is wel oké.

Wakker worden onder de blote hemel in de buitenlucht is wel oké. Wakker worden met de kooi en de boeien – het is nu eenmaal zo. Je moet je niet door die kooi laten deprimeren. De boeien schaven, maar je huid geneest snel en makkelijk, dus waarom zou je ermee zitten?

De kooi is al stukken beter nu je schapenvachten hebt. Zelfs vochtig zijn ze nog warm. Het zeildoek over de ene kant is ook een grote verbetering, want het beschut je tegen de ergste wind en regen. En het geeft een beetje schaduw als het warm en zonnig is. Geintje! Het is hier altijd rotweer.

De routine is dus dat je wakker wordt als de hemel bij zonsopgang lichter kleurt. Je hoeft geen spier te bewegen, je hoeft niet eens je ogen open te doen om te weten dat het licht wordt; je kunt gewoon blijven liggen en het allemaal in je opnemen.

Dit is het beste deel van de dag.

Er zijn niet veel vogels. Een paar, maar niet veel. Het zou leuk zijn om te weten hoe ze allemaal heten, maar je kent wel hun verschillende geluiden. Er zijn geen meeuwen, wat vast iets betekent, en je ziet ook nooit vliegtuigsporen in de lucht. Het waait meestal niet zo hard in de stille tijd voordat de zon opkomt, en op de een of andere manier voelt het al warmer terwijl het licht wordt.

Je kunt je ogen nu opendoen en hebt een paar minuten de tijd om te genieten van de zonsopkomst. Vandaag zie je een dunne roze streep langs de bovenkant van een smal wolkenlint dat over

de vage groene heuvels gedrapeerd ligt. En je hebt nog een minuut, of misschien zelfs twee, om wakker te worden voordat ze komt.

Maar je hebt wel een plan nodig. Het is het best om dat de avond ervoor al helemaal uitgewerkt te hebben, zodat je ermee kunt beginnen zonder erbij te hoeven nadenken. Meestal is het plan om gewoon te doen wat je gezegd wordt, maar niet elke dag, en niet vandaag.

Je wacht totdat ze verschijnt en de sleutels naar je toe gooit. Je vangt de sleutels op, maakt je enkels los, wrijft erover om te laten merken dat ze je pijn doen, maakt je linkerboei open, maakt je rechterboei open, staat op, opent het slot op de deur van de kooi, gooit de sleutels naar haar terug, duwt de deur open, stapt naar buiten – met je hoofd omlaag en zonder haar in de ogen te kijken (behalve als dat onderdeel is van een ander plan) –, wrijft over je rug en kreunt misschien een beetje, en loopt dan naar de moestuin om te pissen.

Soms probeert ze je van je stuk te brengen door de routine te veranderen. Soms wil ze dat je eerst klusjes doet voordat je begint met de oefeningen, maar meestal moet je je eerst opdrukken. Nog terwijl je je gulp dichtritst weet je al wat het wordt.

‘Vijftig.’

Ze zegt het zachtjes. Ze weet dat je haar hoort.

Zoals gewoonlijk neem je de tijd. Dat is altijd onderdeel van het plan.

Je laat haar wachten.

Je wrijft over je rechterpols, waar de metalen band van de boeien altijd in snijdt. Je geneest je arm en voelt een lichte roes. Je draait met je hoofd, je schouders, weer met je hoofd, en dan blijf je gewoon nog een seconde of twee staan om haar geduld op de proef te stellen voordat je je op de grond laat zakken.

<i>Eén</i>	Niet mee zitten
<i>Twee</i>	dat is de truc.
<i>Drie</i>	De enige truc
<i>Vier</i>	die werkt.
<i>Vijf</i>	Maar er zijn

<i>Zes</i>	nog heel veel
<i>Zeven</i>	andere tactieken.
<i>Acht</i>	Een heleboel.
<i>Negen</i>	Opletten.
<i>Tien</i>	Dat altijd.
<i>Elf</i>	Altijd.
<i>Twaalf</i>	En dat is
<i>Dertien</i>	een makkie.
<i>Veertien</i>	Want je hebt toch
<i>Vijftien</i>	niks anders
<i>Zestien</i>	te doen.
<i>Zeventien</i>	Opletten waarop?
<i>Achttien</i>	Iets.
<i>Negentien</i>	Wat dan ook.
<i>Twintig</i>	Wat
<i>Eenentwintig</i>	Dan
<i>Tweëntwintig</i>	Ook.
<i>Drieëntwintig</i>	Een vergissing.
<i>Vierentwintig</i>	Een kans.
<i>Vijfentwintig</i>	Onoplettendheid.
<i>Zesentwintig</i>	Het kleinste
<i>Zevenentwintig</i>	foutje
<i>Achtentwintig</i>	van
<i>Negenentwintig</i>	de
<i>Dertig</i>	Witte
<i>Eenendertig</i>	Heks
<i>Tweëndertig</i>	uit
<i>Drieëndertig</i>	de hel.
<i>Vierendertig</i>	Want ze maakt
<i>Vijfendertig</i>	fouten.
<i>Zesendertig</i>	O ja.
<i>Zevenendertig</i>	En als het
<i>Achtendertig</i>	dan toch
<i>Negenendertig</i>	niet lukt
<i>Veertig</i>	wacht je op
<i>Eeneneveertig</i>	de volgende
<i>Tweeëneveertig</i>	of de volgende

<i>Drieënveertig</i>	of de volgende.
<i>Vierenveertig</i>	Totdat het
<i>Vijfenveertig</i>	een keertje
<i>Zesenveertig</i>	wel lukt.
<i>Zevenenveertig</i>	En dan
<i>Achtenveertig</i>	ben je
<i>Negenenveertig</i>	vrij.

Je staat op. Ze heeft meegeteld, maar nooit toegeven is ook weer een tactiek.

Zwijgend stapt ze naar je toe en geeft je een klap in je gezicht.

Vijftig ‘Vijftig!’

Na het opdrukken moet je gewoon blijven staan en afwachten. Je kunt beter naar de grond kijken. Je staat bij de kooi op het pad. Het pad is modderig, maar je gaat het niet vegen, niet vandaag, niet met dit plan. Het heeft de afgelopen dagen veel geregend. De herfst komt eraan. Maar vandaag is het droog; nu al gaat het goed.

‘Doe de grote ronde!’ Weer praat ze zacht. Ze hoeft haar stem niet te verheffen.

En je begint... maar nog niet meteen. Ze moet denken dat je je gebruikelijke lastige-maar-toch-volgzame zelf bent, en dus klop je eerst de modder van je laarzen. Linkerlaarshak tegen rechterneus en dan rechterlaarshak tegen linkerneus. Je steekt je hand op en kijkt om je heen, alsof je wilt controleren waar de wind vandaan komt, spuugt op de aardappelplanten, kijkt naar links en naar rechts zoals bij het oversteken van een straat... laat een denkbeeldige bus langsrijden... en dan pas vertrek je.

Je springt over de gemetselde stenen muur en rent over de hei, op weg naar de bomen.

Op weg naar de vrijheid.

Was het maar waar!

Maar je hebt je plan, en je hebt de afgelopen vier maanden veel geleerd. Je snelste tijd op de grote ronde is vijfenveertig minuten. Je kunt het wel sneller, misschien binnen veertig minuten, want

je stopt altijd bij het riviertje aan het uiteinde om even uit te rusten, wat te drinken en rond te kijken. Eén keer heb je het helemaal naar de richel gered, waar je nog meer heuvels hebt gezien, en nog meer bomen, en een *loch* (misschien is het gewoon een meer, maar door de hei en de lange zomerdagen vond je de naam loch er beter bij passen).

Vandaag is het plan om te versnellen zodra je uit het zicht bent. Dat is makkelijk. Makkelijk. Het eten dat je krijgt is super, dat moet je haar nageven. Je bent supergezond, superfit. Vlees, groenten, nog meer vlees, nog meer groenten, en niet te vergeten meer dan genoeg frisse lucht. O, dit is het leven.

Het gaat goed. Je gaat hard. Je beste tijd.

En je zit in een roes terwijl je jezelf geneest van haar tik. Dat geeft je een beetje een roes, roes, roes.

Je bent al aan het uiteinde, waar je terug zou kunnen gaan om de kleine ronde te doen, die maar de helft is van de grote. Maar ze wilde niet de kleine, en je was hoe dan ook van plan de grote te doen.

Deze keer moet de snelste ronde ooit zijn.

Dan omhoog naar de richel.

Je laat je door de zwaartekracht met grote stappen omlaagvoeren naar het riviertje en het loch.

Nu wordt het lastig. Je bent nu al vlak buiten de ronde, en straks ben je er een heel stuk buiten. Ze zal pas beseffen dat je weg bent als het al te laat is. Na het verlaten van de ronde heb je vijftientig minuten – misschien dertig, misschien vijfendertig, maar hou het voor de zekerheid op vijftientig – voordat ze achter je aan komt.

Maar zij is niet het probleem. De polsband is het probleem: die zal openbreken als je te ver weg gaat. Hoe hij werkt weet je niet, of het hekserij is of iets wetenschappelijks, of allebei, maar hij zal openbreken. Dat heeft ze je op Dag Eén verteld. Ze zei ook dat de polsband een vloeistof bevat: een zuur. Als je te ver afdwaalt, zal het zuur vrijkomen en dwars door je pols heen branden.

‘Dan ligt je hand eraf,’ zo verwoordde ze het.

Je gaat nu heuvelafwaarts. Je hoort een klik... en het brandende gevoel begint.

Maar je hebt je plan.

Je blijft staan en dompelt je pols in het riviertje. Het water sist. Het helpt, maar het zuur is een vreemd plakkerig goedje en gaat er niet gemakkelijk af. En er zal nog meer naar buiten komen. Maar je moet doorlopen.

Je stopt proppen nat mos en turf tussen je pols en de polsband. Dompelt hem weer onder. Propt er nog meer vulling in. Dit duurt te lang. Weg hier.

Heuvelafwaarts.

Langs het riviertje.

De truc is om niet met je pols te zitten. Je benen voelen prima. Je maakt een goed tempo.

En trouwens, een hand kwijtraken is niet zo erg. Je kunt hem vervangen door iets gaafs... een haak... of een drievingerige klauw, zoals die vent in *Enter The Dragon*... of misschien iets met mes- sen die je kunt inklappen maar die tijdens een gevecht naar bui- ten springen, *ka-tsjing*... of zelfs vuur... want je neemt echt geen kunsthand, dat is zeker... geen optie.

Je wordt duizelig. Maar je voelt ook nog steeds die roes. Je li- chaam probeert je pols te genezen. Wie weet, misschien verlies je hierbij toch geen hand. Maar de truc is om er niet mee te zit- ten. Hoe dan ook ben je weg.

Je moet stoppen, je pols weer in de rivier dompelen, er nog wat turf bij proppen en doorlopen.

Bijna bij het loch.

Bijna.

Je bent er. Het water is ontzettend koud.

Je bent te langzaam, omdat je door het water waadt, maar het voelt fijn om je arm in het koude water te houden.

Gewoon doorlopen.

Doorlopen.

Het is een verdomd groot loch. Maar dat geeft niet. Hoe groter, hoe beter. Dan blijft je hand langer in het water.

Misselijk... blèh...

Shit, die hand ziet er niet uit. Maar er komt geen zuur meer uit de polsband. Je ontsnapping gaat lukken. Je hebt haar verslagen. Je kunt op zoek naar Mercury. En dan krijg je drie geschenken.

Maar je moet doorlopen.
Nog even en je bent aan het einde van het loch.
Het gaat goed. Het gaat goed.
Niet ver meer.
Zo meteen kun je de vallei in kijken, en –

Strijken

‘Je was bijna je hand kwijt.’

Hij ligt op de keukentafel, nog steeds aan je arm bevestigd met bot, spieren en pezen die zichtbaar zijn in de rauwe open groef rondom je pols. Je huid is in lava-achtige stromen naar je vingers uitgelopen, alsof hij is gesmolten en weer gestold. Je hele hand begint aardig dik te worden en doet pijn alsof... nou, alsof je je aan zuur hebt gebrand. Je kunt je vingers bewegen, maar je duim doet niets.

‘Misschien geneest het en kun je je hand weer normaal gebruiken. Maar misschien ook niet.’

Bij het loch heeft ze de band van je pols gehaald en een soort lotion op de wond gespoten, die de pijn verdoofde.

Ze was voorbereid. Ze is altijd voorbereid.

En hoe was ze daar zo snel gekomen? Had ze gerend? Was ze erheen gevlogen op een bezemsteel?

Hoe ze ook bij het loch kwam, je moest met haar mee teruglopen. Dat was een zware tocht.

‘Waarom zeg je niks?’

Haar gezicht hangt vlak voor je.

‘Ik ben hier om je dingen te leren, Nathan. Maar je moet ophouden met die ontsnappingspogingen.’

Ze is zo lelijk dat je niet naar haar kunt kijken.

Er staat een strijkplank aan de andere kant van de keukentafel.

Was ze aan het strijken? Haar legerbroek aan het strijken?

‘Nathan. Kijk me aan.’

Je houdt je blik op het strijkijzer gericht.

‘Ik wil je helpen, Nathan.’

Je haalt een vette rochel naar boven, draait je hoofd naar haar toe en spuugt. Maar ze is snel. Ze gaat met een ruk achteruit, waardoor de kledder op haar shirt belandt in plaats van in haar gezicht.

Maar ze slaat je niet. Dat is nieuw.

‘Je moet eten. Ik warm wel even iets op.’

Dat is ook nieuw. Meestal moet jij koken, schoonmaken en veggen.

Maar je hebt nog nooit hoeven strijken.

Ze loopt de voorraadkast in. Er is geen koelkast in huis, want er is geen stroom. Ze heeft hier een houtfornuis. Het aansteken en uitvegen van het fornuis is ook jouw werk.

Terwijl zij in de voorraadkast is, ga jij het strijkijzer bekijken. Je benen zijn slap, bibberig, maar je hoofd is helder. Helder genoeg. Een slokje water zou kunnen helpen, maar je wilt het strijkijzer bekijken. Het is gewoon een stuk metaal in de vorm van een strijkijzer, met een metalen handvat. Een oud ding. Het is zwaar en koud. Je moet het verhitten op het fornuis voordat je het kunt gebruiken. Dat zal wel een eeuwigheid duren. Ze zit mijlenver van de bewoonde wereld, en toch neemt ze de moeite om haar broeken en shirts te strijken!

Als ze een paar tellen later terugkomt, sta je bij de deur van de voorraadkast en zwaai je het strijkijzer hard naar beneden, met de punt omlaag, tegen haar hoofd.

Maar ze is zo verrekte lang en zo verrekte snel. Het strijkijzer schampt de zijkant van haar hoofd en raakt haar schouder.

Voordat je het weet lig je op de grond, met je handen tegen je oren geslagen. Je ziet alleen nog haar laarzen voordat je flauwvalt.

De truc werkt niet

Ze praat tegen je, maar het is onbegrijpelijk gebrabbel.

Je zit weer aan de keukentafel, zwetend en een beetje rillend. Bloed loopt uit je linkeroor langs je nek. Dat oor zal niet genezen. Je hoort helemaal niks aan die kant. Je neus voelt vreselijk. Je moet erop terecht zijn gekomen toen je viel. Hij is gebroken, verstopt en bloederig, en hij zal ook niet genezen.

Je hand ligt op tafel en is nu zo dik dat je je vingers helemaal niet meer kunt bewegen.

Zij zit op de stoel naast je en spuit weer lotion op je pols. Dat verkoelt. Verdooft.

En het zou fijn zijn om helemaal zo verdoofd te zijn, verdoofd voor alles. Maar dat zal niet gebeuren. Wat er wel gaat gebeuren is dat ze je weer opsluit in de kooi, je vastketent, en dat het zal doorgaan en doorgaan...

En dus werkt de truc niet. Hij werkt niet, en je zit er wel mee; je zit met alles. Je wilt niet terug in die kooi en je wilt de truc niet meer. Je wilt niks van dit alles meer.

De wond in haar hoofdhuid is genezen, maar er zit een roodbruine korst onder haar blonde haar en bloed op haar schouder. Ze praat nog steeds ergens over, want haar dikke spuuglippen blijven bewegen.

Je kijkt om je heen. Naar de gootsteen, het raam met uitzicht op de moestuin en de kooi, het fornuis, de strijkplank, de deur naar de voorraadkast, en weer naar de lelijke vrouw met de netjes gestreken broek. En schone laarzen. In haar laars zit een mesje. Dat draagt ze daar wel vaker. Je hebt het net nog gezien toen je op de grond lag.

Je bent duizelig, dus kun je overtuigend je knieën laten knikken en erdoor zakken. Ze pakt je onder je armen om je op te vangen. Maar je linkerhand is niet gewond, en je voelt het mes en schuift het uit haar laars terwijl zij worstelt met je gewicht. Je laat je slap omlaagzakken en haalt dan het mes over je eigen halslagader. Met een snelle, harde haal.

Maar ze is zo verrekke snel. Je trappelt en vecht, vecht en trappelt, maar ze pakt je het mes af, en dan heb je helemaal geen kracht meer om te vechten.

Je zit weer in de kooi. Geboeid. Je bent vannacht wel tien keer wakker geworden... zwetend... Je hoort nog steeds niks met je ene oor... Je moet door je mond ademen omdat je neus verstopt zit. Ze heeft zelfs je gewonde pols geboeid, en je hele arm is zo opgezwollen dat de boei te strak zit.

Het is laat in de ochtend, maar ze is je nog steeds niet komen halen. Ze is met iets bezig in het huisje. Je hoort geklop en er komt rook uit de schoorsteen.

Het is warm vandaag, met een zuidwestelijke wind en wolken die geruisloos langs de hemel bewegen. De zon verschijnt af en toe, raakt je wang aan en werpt schaduwen van de tralies op je benen. Maar dat heb je allemaal al eerder gezien, dus sluit je je ogen en denk je aan vroeger. Het is niet erg om dat af en toe te doen.